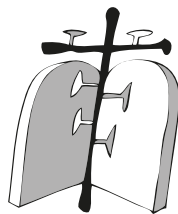

katakomby

Sborový dopis vršovického sboru Českobratrské církve evangelické

Emil Veber 95

foto: Daniel Ort

Veni, Sancte Spiritus (2)

Emil Veber 95 (2)

Editorial (3)

Probudili jsme kostel ve Zruči (3)

Mazut (4)

Výjezdní zasedání staršovstva (5)

Nový zpěvník – pozvání k Salvátoru 5. 6. 2022 (6)

Celocírkevní sbírka pro Diakonii (6)

Souhrn 4. zasedání 35. synodu ČCE (7)

Báseň (8)

Nekostel (9)

místo setkávání, tentokrát s lovcem a pastýřem. (9)

Pozvánka k četbě (9)

Fašisté a ti druzí (11)

Recept: Salát s jedlými červy (12)

Červen
2022

Polož si m nasrdce jakope e, jakope e nasvérám . Vždy silná jakosmrtjeláska.

Veni, Sancte Spiritus

V poslední květnový čtvrtek jsme slavili **Nanebevzetí Pána**. Pán se od nás vzdálil, a přesto nemusíme prožívat úzkost z jeho ztráty. Jestáles námi. S odkazem na list Efezským Mat j Opo enský p i ned lním kázání o poslední květnové neděli připomíná, že Kristova hlava je v nebi, ale jeho tělo je zde na zemi. My, kteří v něm máme vzkříšení, jsme součástí tohoto těla. Totéž, které apoštol Pavel nazývá církví, žijez mocí Ducha svatého

5. května budeme slavít **svatodušní svátky (letnice)**. Co to pro nás znamená? Letnicemi se uzavírá velikonoční cyklus církevního roku. Dávkuje se dílo vykopení člověka v Kristu. Oba svátky nám dávají pochopit tajemství Kristova vzkříšení. Vzkříšením získáváme sílu v Duchu svatém a skrze Ducha svatého. Letnice představují radost z naplnění a je to plnost Ducha svatého, které se nám dostává. V katolické tradici se v předvečer letnic zpívá „Veni, Sancte Spiritus“ (Píj Duchu svatý). V té modlitbě je prosba, aby Duch svatý sestoupil, aby se dostal i do těch nejtemnějších míst a prosbu, ať nechce prostoupit láskou svaté Trojice.

Pán zná hloubky i výšky lidského života, jeho pády i výstupy, smutky i radosti. Květnové tělo upírá zrak do hloubek, do míst,

kteřá si mnohý z nás spojuje s temnějšími stránkami života, tedy s bolestí, zoufalím, bezradností, strachem, smrtí. V síle Ducha svatého dokážeme však vnímat radostnou bolest, strach, který neohrožuje, nemanipuluje, nevede na scestí. Skrze Ducha je Bůh s námi zde na Zemi. Síla Ducha svatého je také v tom, že smrtí se dostáváme do míst, které smíme nazývat útočištěm, i tam námi bude Bůh. Díky Duchu svatému máme naději, že smrt není totálním koncem, nekonečným pádem kamsi. Smrtí to nekonečno, bolest není nekonečná. Nebojme se tedy těch, kteří zabíjejí tělo, protože duši posilnou Duchem svatým zabít nemohou. Radostně tedy zpíváme „Veni, Sancte Spiritus ...“ člověku bez tvé pomoci slabne a je bez moci, všemu mže uškodit...“ (z modlitby Píj, ó Duchu svatý). KMP

Emil Veber 95

Podlouhé dob nás 29. 5. 2022 navštívil p i bohoslužbách Emil Veber. Oslavili jsme jeho 95. narozeniny.

Je tedy starší než náš sbor a je spjat s sborem skoro od jeho počátku. Dlouholetý pokladník, také úctyhodný člen staršovstva a neúnavný propagátor myšlenky „náhody v úvozovkách“. Připomíná tím, jak je vlastně všechno jen zdánlivě nahodilé, až evciadní mají svěvedení Boží rukou. Je krásné se s ním potkávat, i když jeho tělesná schránka je křehká. Jsem rád, že jsme mohli s jeho synem a vnukem

společně slavít ve e i Pán a stejně tak i s dalšími, kteří na bohoslužby mohou chodit ze zdravotních důvodů méně. Například bratři Cucové, nebo sestra Jarmila Radová. Byl jsem za tyto bohoslužby obzvláště vděčný.

A Pán Bůh zehná oslavenci i nám, kteří jsme s ním slavili.

Mat j Opo enský

Probudili jsme kostel ve Zruči

Milí přátelé, chtěl bych vám všem moc podkovat. Od p lkyb ezna já i zna ná ást sboru docela interzivní žije opravou dvou bytů ve Zruči nad Sázavou pro uprchlíky z Ukrajiny. Nebudu zde nikoho jmenovat, seznam by byl dlouhý a určit bych na nikoho zapomněl. Projekt se vydá i. V bytech bydlí sedm lidí (z toho dvě děti) a dle rozhovoru se jim tam daří dobře. Mají práci a ve Zruči chtějí určitě n kolik měsíců ještě být. Vypadá to, že se námi podaří sehnat dost peněz na opravu. Do 6. 6. 2022 je stále ještě možné přispět skrze vešnou sbírku na Donio: <https://www.donio.cz/pomoc-ukrajine-probouzi-prazdny-kostel-ve-zrucí> Moc vám všem děkuji.

V neděli 29. 5. 2022 ve Zruči proběhla kolaudace. I když nakonec skoro celé odpoledne proušel, nenechali jsme si to zkazit. Kostel navštívilo určitě 50 lidí. Místní část ukrajinské komunity ze Zruči i z Prahy, kteří pomáhali při rekonstrukci, tak také ze sboru pražského seniorátu. Z Benešova, ze Soběhrd tedy nejbližších sborů a samozřejmě i od nás z Vršovic. Akci navštívil také starosta města Zruči, za což jsem byl moc rád, neboť nás po celou dobu podporoval a pomáhal. Jsem neskutečně vděčný kolik lidí se do akce zapojilo a kolik lidí se díky tomu potkalo. Za dobu těchto pár měsíců mi volalo i psalo dost lidí, jak jsou rádi, že jsme ve Zruči jako církev neopustili a že se s kostelem i nadále pokládá. Naposledy mi volala paní, která se ve Zruči potkala ještě s Kocábovými a živě mi vyprávěla, jak krmila malého Michaela Kocába. Je v tom i kus potvrzení toho,

/ Editorial

Květen pominul, hle je tu červen!

Květnový měsíc byl plný života. Vyjeli jsme s klimentskými do Soběšína. Sešli jsme se na desítku, přivítali hosty, otevřeli novou výstavu, oslavili narozeniny a opravili byty v kostele ve Zruči nad Sázavou. I tohle se dá prožít během jednoho měsíce. Po covidovém spánku, jsme se jako sbor řádně probudili. Prostě doba velikonoční. Oslava vzkříšení, jak se sluší a patří.

Červen je ve znamení Ducha Svatého a období Svaté Trojice. Chystáme Noc kostelů, výlet s otci a budeme křtít. Přeji nám všem požehnaný čas. Schopnost se radovat i myslet na lidi, kteří se trápí, ať už válečnými událostmi na Ukrajině či u nás doma. I přes stále zlé a často velmi tragické válečné zprávy, neztrácím naději na zlepšení situace.

MOP

že církev do lidských životů zasahuje pozitivně. Zanechává v nás stopy Božího působení a můžeme se tak stávat těmi Kristovými. I když to není moc zdravým, ale přesto jeho tělem, které se z jeho Slova obnovuje.

Co te bude dál?

Hotovo není a dlouho ještě nebude. Je před námi velká výzva. Aby se mohlo v bytech bydlet i přes zimu, musí se vyčistit topení. Stávající je příliš energeticky náročné a nevyhovující. Najít smysl i pro kostelní část. Nabízí se vytvořit dle tiskové skru-

pinu, o kterou je ve Zru i zájem P. Ipravít ji tak, aby kostel zůstal kostelem a mohla se tam scházet církev i místní křesťanům. Uvidíme, co se všechno stane. Nakroeno je velmi dobře.

Ještě jednou vám všem moc díky.

Matěj Opoenský

Mazut

V *eravném ísle zveřejněném* z *serie textů Zdeno Beyera nazvaných „mazut“*. Vyrovává se v nich s tématem smrti, strachu a bolesti. Mazut vzniká destilací, je to vlastně mazlavá, nevhledná hmota. Zbytek po destilaci ropu. Mazut v *eravném ísle* slova smyslu reprezentuje *coś temného a špinavého, něco z chomálov kstracha comuzp sbujetise, úzkost, bolest...*

O vzájemném propojení života a smrti, bolesti a radosti, rozdílu mezi strachem a bázní před Hospodínem v díle biblická sv. dectví. V knize Kazatel téma, že všechno má svůj čas: „...je čas plakat i čas smát se...“

Stoicistické filosofie tvrdily, že smrt je nejdůležitější událost v životě. Seneca prý prohlásil: „Nikdo jiný si nevyčutná tu pravou chuť života než ten, kdo je ochoten a připraven život opustit.“ A svatý August-

in píše s myšlenkou: „Teprve tvá i tvá smrt se rodí vlastní jálovka“. V obou případech nepředstavuje smrt strašáka. Smrt je možné nahlížet obrácenou optikou, tedy přijetím toho, že smrt představuje pozitivní přístup k životu. Jak by asi vypadal náš život, kdyby vůbec neexistovala jediná myšlenka na smrt? Změnila by se tím naše citlivost k životu? Nevím. Úvahy o smrti nám snad pomáhají porozumět dynamické struktuře života. KMP

19 (Napsáno v reakci na střelbu na základní škole v Texasu v květnu tohoto roku)

Hospodine, Bože můj! Věc tomu nerozumím. Zaplavil mě neskrutný smutek. Pláču. Jímá mě hrůza a úzkost. 19 dní, které ve věku mé dcery, jen mrtvých. Tysám jsi Bůh živých, nemrtvých. Tak pro!

„Když to Ježíš uvidí, rozhnal se a řekl: „Nechteď těpřidržet k tomu, nebraťejim, nebo takovýmpatřikrálovství Boží. Amen,

pravím vám, kdo nepřijme Boží království jakodítě, jistě donedobře vejde.“

Ty jsi milosrdný a spravedlivý. Prosím, úpnliv prosím, buď dnes milosrdný. V této situaci pouze milosrdný. Sám tvůj Syn řekl: „Amen, pravím ti, dnes budeš se mnou vrátit.“ A jsou! Když nedovedeme být milosrdní my, musíš Ty! Musíš! Slyším v bedě?

Smrt

Uměla mi teta 67 let. Fantastická učitelka. Nesl jsem rakev, spouštím ji do hrobu. Bohoslužba se konala v gotickém hřbitovním kostelíku. Katolická. Dozvěděl jsem se, že byla skvělá kuchyňka. Nevím... Nesl jsem

rakev, spouštím ji do hrobu a tak strašně moc se mi chtělo do umíráku za vátu „Talitha kumi!“ Místo toho jsem jen popleten slabikoval Zdrávas Maria. A ty funebráci tustejn umli líp než já. Zdeno Beyer

Výjezdní zasedání staršovstva

(2. část)

Milí přátelé, staršovstvo vršovického sboru vyjelo 29. a 30. 4. 2022 na své myslím historicky první výjezdní zasedání do Horoušánek. Moc děkujeme Jelinekovi za bezvadné zázemí a všem starším za skvělou atmosféru. Vyjeli jsme s jasným cílem - novat ve sněhu a dopolední blok pro enjšlení o sborovém životě a jeho budoucnosti. Vzletn se tomu líká rozvojový plán sboru. Pídřelí jsme se doporu enš struktury takových rozhovorů .

Nyní n kolik priorit:

- Chceme pe ovat lépe o naše nejstarší leny sboru. Zkusit setkávání kruhu seniorů u n koho doma. Bude li zájem. Op t navšt vovat Emila Vebera a další seniory.
- Hojn jsme se bavili nad sborovým mobiliá em (st. I Pán). Nap íklad ubrusy, nebo st. I n jak upravit. Také schody do sborových prostor; nebo p ístupová cesta do vnitrobloku nás trápila. Vým - nit žaluzii u kotle, nebo zakoupit nový kávovar. Jako jeden ze st žejních úkolů , co se tý e technického provozu je zlepšení vytáp ní sboru. Máme plán, p íští zimu bude ve sboru tepleji!
- V záv ru prvního dne jsme dokonce naplánovali program na první pololetí školního roku 2022/23.

Sobotaseneslavíce v duchu v cí budoucích

Výhled

- snižuje se spoluú ast státu na f nancování církví. Od roku 2030 budeme f nancováni samostatní.
- Plánované odvody v roce 2030 (Personální fond, ze kterého je hrazen celý fará ský úvazek na sboru) by pro nás vsou asné situaci byly 643 000 Kč /rok
- Staršovstvo se shodlo, že chce Mat je Opo enského na dalších 5 let - vb eznu roku 2023 prob hne volba fará e.

Ekonomický výhled

- Abychom byli samostatní, m li bychom v roce 2023 vybrat oproti sou asné situaci navíc 250 000 Kč . Tomáš Jelinek je optimista.
- Tomáš Vokatý informoval o analýze evidencí dotazník za posledních 5 let. Vy etl, že po et len z stává plus minus stejný, naposledy 215, rostepo et lidí, kte í bym li platit salár; ale platí cca polovina (ale cca 30 je jenom papírovými leny sboru).
- Pokud bychom m li v budoucnu f nancováni problém, tak bychom mohli cílit na kombinaci fará ského úvazku cca 0,7 u nás + 0,3 v jiném okolním sboru (nap íklad Vinohrady, nebo Strašnice), nebo kaplanství v nemocnici.
- nápady: láněk do Katakomb - Kam jde salár? Statistika. Jak si b hem ro k ustojíme?

Sny

- kostel/komunitní centrum na Kubáni - psí lou ku vlastní Colloredo Mannsfeld, zkusit je oslovit s myšlenkou evangelického komunitního kostela, které by pomohlo také vizuálnímu a komunitní jšímu charakteru nám stí. Vytvo it tak funk ní nám stí s p irozenou dominantou.

Výjezdní sch ze se v novala zejména vnit nímu sborovému životu. V první fázi jsme se bavili o duchovní pé i o jádro sboru. Cítili jsme, že po dlouhém covido-

vém období je třeba probrat to, v jaké fázi sbor je. Máme za to, že sbor covid přežil a nejen to, zdá se nám, že jsme v tuto chvíli na dobré vlně. Scházíme se k bohoslužbám, malé ale živé skupinky se scházejí přes týden. Dovedeme uspořádat akce, ze kterých máme radost. Staršůvstvo je pestré a schopné. Ekonomická stránka sboru se zdá být dobrá. Bohoslužby navštěvují i lidé zcela noví. Budoucnost

sboru nám že být ještě lepší. Možnosti, jak jej vylepšovat jsou na stole. Pokud nalezneme sílu v dohledné budoucnosti na další podobné setkání, budeme se v novat aktivitám navenek. V tuto chvíli na to nebyl prostor. Celkově jsme všichni odjížděli s tím, že toto setkání bylo k dobrému.

A Pán B hpožehrá tomu, co Jemu bude dávat smysl. Amen

Matěj Opoenský

Nový způsób vník

– pozvání k Salvátoru 5. 6. 2022

Milé sestry, milí bratři, vnedlí 5. června 2022 od 15 hodin proběhne u Salvátora v Praze svatodušní bohoslužba spojená s prosbou o požehnání novému způsób vniku. Jste srdeční zvání k společnému slavení a prosbě o požehnání.

Celočísrkevní sbírka pro Diakonii

Milé sestry, milí bratři, v letošním Svatodušním sbírce podpořte nově vznikající Chráněný bydlení na míru Diakonie ČCE v Litoměřicích, která úzce spolupracuje s litoměřickým sborem Prvnímbyvatelů. Měsíční služba otevírá již koncem roku 2022

Bydlení bude ušito na míru svým obyvatelům – dospělým lidem s mentálním postižením – podle jejich možností: od komunitních bytů s vyšší mírou podpory

až po garsonky pro jednotlivce. Některí klienti dosud žijí v převodních rodinách a chtějí se osamostatnit, bydlet s potřebnou asistencí nezávisle na rodičích. Také rodiče s postupujícím věkem cítí, že již ztrácejí sílu dostatečně se o své handicapované děti a jejich budoucnost už nyní zajistit. V převodním domě se už v současné době nachází chráněný dům, ve kterých našlo 30 lidí se zdravotními i mentálními handicapem pracovní uplatnění.

V domě probíhá rekonstrukce a s podpořením z EU a nyní se snažíme získat chybějící finance.

Srdečně děkujeme za Vaši podporu,

Irena Opoenská,
ředitelka Diakonie ČCE
v Litoměřicích

Souhrn 4. zasedání 35. synodu ČCE

(Svitavy 2022, 1. část)

Církev má povícenež 50 letech novýsbor: Synod otev el diskusi obudouí podob seniorát , vydal prohlášení osituaci na Ukrajin a ovztahu k muslim ma p ijal text oproblematic homosexuálních vztah .

Delegáti letošního synodu se sešli ve Svitavách. Jednání 4. zasedání 35. synodu začalo ve čtvrtek 19. května a trvalo až do soboty 21. května.

Pod dvouletých setak zasedání vrátilo kvícedenní form . V minulosti ovlivnila organizaci synodu pandemie COVID 19 a tak prob hl ve zkrácené, jednodenní podob .

Pozvání p ijalo také n kolik host z ekumeny: za eskouto byl biskup SCEA V a p edsedla Ekumenické rady církví v R Tomáš Tyrlík, ze zahrani í pak Ivan E ko, generální biskup Evangelické církve augsburského vyznání na Slovensku. Pozvání p ijal také nový arcibiskup pražský Jan Graubner, který se zú astnil tvrte ní bohoslužby ap ítomné shromážd ní krátce pozdravil.

V sobotu ráno pak synodály pozdravil starosta Svitav a poslanec David Šimek. Delegáty p ívítal ve Svitavách, vyzdvihnul spolupráci s místním fará em Filipem Kellerem a dodal, že je velmi vd ěný, že jeho m sto m že hostit tak významnou akci, jako je zasedání nejvyššího zákonodárného orgánu ČCE.

Z hlasování o personálních záležitostech byla o ekávaným bodem volba Karla Müllera celocírkevním fará em s ur ením pro pražské školy Evangelické akademie. Synod se vyjád il kladn a K. Müller bude tuto službu vykonávat od 1. 9. 2022 do 31. 8. 2027, a to na 0,6 úvazku.

Synodní senior Pavel Pokorný p edstavil zprávu nové synodní rady, která je v ú adu od lo ského podzimu. P íblížil, ím se synodní rada p ijepí p íprav zabývávala. D le-

žitým tématem bylo obstat p edpojmy jako víze církve, budoucnost církve, sm ování církve. „Budoucnost v tšinou není to, co chceme, o ekáváme a p ejeme si. Budoucnost je v tšinou to, co prost nastane. P ítom však v ci ne ekanéat ebat žkémohou být zároveň darem,“ prohlásil br. Pokorný. Zmínil p ítom nedávné „budoucnosti“, které nás zasko íly – pandemie COVID 19 nebo vojenská agrese Ruska v í Ukrajin . Vypíchnul, že i vt dho obtížných situacích jsme lidsky i jako církev dokázali obstat, p ekonat strach a najít dobrou cestu, kudy se vydat. „Sm ujme svátosti k t m, kte í ponichtouží, a sm ujme k tomu, aby se pomoci dostal o t m, kte í pot ebují,“ zazn lo zúst synodního seniora.

Synodál m se p edstavil také vedoucí tajemník Úst ední církevní kancelá e (ÚCK) Martin Balcar. Ten ho v il ozpráv ÚCK, která je letošní novinkou. „Snažíme se z p soba prost edkynaší práce u stále upravovat podle situace a podle toho, co je t eba, abychom byli maximáln efektivní,“ prohlásil M. Balcar. Vyzval také k tomu, aby se církev nebála p ícházet s inovativními p ístupy a ešeními. Ubezpečil, že ÚCK je církvi maximáln k dispozici a jep ipravena pomoci. „Vnímám úst ední kancelá jako službu církvi,“ ekl.

O budoucnosti Kalicha se vyjednává, zna ka však z stane zachována

Ji í Schneider odpov d l na dotaz svého p edch dce na pozici synodního kurátora,

Vladimíra Zikmunda, který vznesl prosbu k synodní radě, aby podala podobnější informace o budoucnosti nakladatelství a knihkupectví Kalich, které se dlouhodobě potýká s finančními potížemi. J. Schneider osvětlil, že se jedná o prodej obchodního podílu nakladatelství jinému subjektu, a to v parametrech, které dala synodní rada předchozímu zasedání synodu. Mezi důvody pro tyto kroky synodní rada zmínila to, že církev nakladatelství a knihkupectví od r. 2017 dotovala celkovou částkou 37 milionů Kč (např. píplatky mimo základní kapitál, odpůstími nájmů, odkupy zásob apod.). Cílem je, aby značka Kalich umožnila mluvit do edičních plánů, které staly zachovány, ale aby byla emeno organizace a distribuce přešla novému majiteli. Jednání jsou v tomto smyslu rušivými spíše – i vzhledem k historii značce, která je pro případnému novému majiteli dává smysl.

Synod také přijala nové bohoslužebné formuláře k eštním bohoslužbám, které upravují zejména liturgickou praxi k tomu dospělých, dříve a nemluví at.

V rozpravě se podrobněji hovořilo o tématu k motrovství i mezidenominálních ktech. Součástí římskokatolické praxe totiž zamezuje evangelikům stát se k motry u římskokatolických ktech, i jakkoliv k est jako takový obě církve vzájemně uznávají za platný. Synod proto vyjádřila lítost, že římskokatolická církev odmítá jako k motry v rámci k est any pok t né v evangelické církvi a římskokatolická církev odmítá jako k motry v rámci k est any pok t né v evangelické církvi; a dále pověsí synodní radu, aby zahájila jednání s římskokatolickou církví o odstranění právních překážek, na které ekumenická praxe naráží.

Báse

V květnových Katakombách jsme otiskli text ukrajinských Velikonoc od Iryny Zahladko. Tentokrát otiskujeme její báse. Iryna pochází ze západní části Ukrajiny, z města Luck.

*Už seto všechno jednou stalo, ikáš
všechny přibylly byly,
i tenhle taky.*

*Mariupol, Buhajur, ukrajínští.
Ano – kývám
Borohomja, Palmjura, Izjum*

*Strávila jsi 40 dní v obklícení, st,
jak ses pakloučila se svým pokojem? Navždycky?
Betlém, armobajivka, Babilón.*

*V era jela tvá táta na kole za chleba pod ostřelováním
Dneska tvoje máma zamíchala do stopopasku ve velkém klidu.
Dáš tomu přibylly hujménoupeřiva nebo msta?
Maces, Mariupol, Pesach, Velikonoce
Djiny jsou opakování.*

Nekostel

místo setkávání, tentokrát s lovcem a pastýřem.

Každé úterý od 20:00 se v prostorách klubu Rock Café na Národní třídě 20 koná NEKOSTEL. <http://www.nekostel.cz> Nekostel je „duchovní restaurace pro všechny, kterým jsou sv. písma cizí nebo kdo máteprvehledá cestu.“ Dvě Nekostela jsou otevřené všem, tedy i těm, pro které nekostel místem, donde hož chodí rádi, pravidelně nebo jen občas.

Předposlední květnové úterý se neslo v duchu dvou postav, lovice a pastýře. Mluvil farář David Balcar a o hudební doprovod se postaral klavírista Tomáš Jochmann a na kontrabas hrál Jan Feřal.

Davidovo povídání bylo o dvojicích a vztazích. Už sám symbolizuje – jetvořen dvíma liniemi – horizontálou a vertikálou a jsou také dva typy lidí. Ti, co svůj život upínají především vzhůru – k Bohu a těm, kteří věru v Boha spíše spojují s tím, co se odehrává zde na Zemi. Davidovo mluvení připomíná příběh o dvou bratřích, o Ezaúovi a Jákobovi. Ezaú byl lovec, je typem lovce, který baží po ukojení aktuálního potěbením a mocí největších životních souvislostí. Naproti tomu Jákob představuje pastýře, tedy lovce, který sice obdoba jako lovec zabíjí, ovšem nikoli jen tak, pro zábavu, aby ukojil momentální potřebu. Jeho zabíjení je motivováno starostí o stádo, které mu bylo svěřeno. Pastýř v životní postoj je na rozdíl od postoje lovce pečlivější a vztahový, myslící v širším kon-

textu. Lovce k životu přistupuje z pozice „upíra“, žije na cizí účet, z cizí krve. Mezi lovcem a pastýřem je rozdíl v chápání vztahu, ale i vztah. V tomto ohledu David Balcar připomíná knihu židovského filosofa Martina Bubera. Buber ve své knize Já a ty píše o dvojím základním životním nastavení. To jedno se odehrává ve vztahu já a ty, je to způsob života, který respektuje lovce jako subjekt, nevnímá druhého jako objekt, nemanipluje druhým. Jinak je tomu u manipulativního nastavení. Já a ono. V takovém přístupu se subjekt k druhému vztahuje jako k objektu a to je nebezpečné, nehumánní, parazitující. Takové nastavení vykazuje rysy toho, co David nazval upíří existencí.

Nebu mě upíří, nepijme krev sobě ani druhým. Nezaprodávejme svůj život za kus žvance. Prosme Pána o duchovní pokrm a věřme, že „dobro je silnější než zlo, láska je silnější než hněv, světlo je silnější než tma, pravda je silnější než lež.“

Kristýna Malířková Pilecká

Pozvánka k setkání

Gráthi se auton (Poznej sám sebe), tato dvě slova byla přivešena nad vchodem do Apollónova chrámu v Delphách.

Zdá se, že to, jak se známe, jak o sobě uvažujeme, jaké o sobě máme mínění a jakou mírou sebedůvěry disponujeme, utváří náš pohled na druhé. Rutger Bregman, nizozemský autor knihy *Lidstvo D. jiny nad jese vy-*

rovnává se závěry nejnovějších poznatků humanitních a přírodních věd. Dává jim za pravdu v tom, že lovců na sebe celá tisíciletí pohlížela nesprávným způsobem. Jeho uvažování o lovcích a lidstvu nepotvr-

zuje p edpoklad, že je lov k sobec, veden egoistickými zájmy, netvor i jiná kreatura. Bregman se na lidstvo dívá optikou jednoho starého podobenství, které říká

„D de ek jednou ekl vukovi: „Odehrává severn zápas, soubj mezi dv ma vlky. Jedenz nich jezly- nrzutý, dantivý, závistivý, arrogantní a zbab lý. Ten druhý je dobrý- klidný, laskavý, skromný, št drý, poctivý a spo- lehlivý. Titovlci bojují takév tob a vostatních lidech.“ Chlapec se na chvíli zamyslel a potom sezeptal: „A který vlk vít zí?“

Sta ec se usmál.

„Ten, kterého kmíš.“

Bregman se domnívá, že realita je taková, jak o ni smýšlíme a z jakého p íb hu vycházíme. Píše, že sen kterév cím žou stát pravdou, jen pokud jim v íme (1. kap. nebo též str. 245).

Bregmanovo uvažování o lov ku není vedeno tezí, že pesimismus funguje jako sebenapl ující proctví. Místo toho se ptá, jak by to vypadalo, kdyby lidské instituce byly založeny na dobru v lo- v ku? Co kdyby spole nosti byly založené na d v e, radosti a kreativité ze hry? Je totiž rozdíl mezi hrou (game) vymezenou pravidly, dohledem a tresty a mezi hrou (play), p i které se rozvíjí fantazie, kreativita a posiluje se motivace. Homo ludens (lov k hravý) je lov k samostatný, kreativní a angažovaný. Je třeba dodat, že opakem hry není práce. Opakem hry je deprese a ztráta smysluplnosti. Hravá povaha života i institucí nenahrává kultu e šikany, p ísné hierarchii a kastovnímu systému. Hravá povaha života koresponduje s tzv. zlatým pravidlem „Co nechceš, aby ti jiní inili, ne i ty jim“ Toto pravidlo existuje i v pozitivní form : „Jak chcete, aby lidé jednali s vámi, tak jedněte vys nimi“.

Autor knihy obrací perspektivu nahlížení na lov ka p íkladly experiment ,

ale i historicky doloženými p íb hy lidského soucitu, solidarity a kamarádké spolupráce, aby vyvrátil teorii tenké slupky Thomase Hobbsa, podle níž v každém lov ku d ímá zlo. Autor upozor uje na f lozofku Hannah Arendtovou, která konstatovala, že lov k se spíše nechává zlákat zlem, které se tvá í jako dobro. Exmplárním p íkladem byl Arendtové vále ný zlo inec Adolf Eichmann. Byl symbolem tzv. banálního zla v každém znás. lov kmáprýschopnost p esv d it sám sebe o tom, že zlé skutky jsou vlastně dobré, významné a smysluplné. Lidé totiž p i irozen tíhnou k vzájemné pomoci. Zlé jednání se asto d je pod vlivem strachu, manipulace nebo také v souvislosti s tzv. efektem p íhlížejících (9 kapitola). Bregman ukazuje, že vedle poselství zkázy je tady silný pramen nad je.

Proti sv dectví násilí, lhostejnosti p íhlížejících, nenávisti reprezentované bestsellerem Pána much, postavami Adolfa Eichmanna, experimenty Stanleyho Milgrama nebo Philipa Zimbarda staví Bregman p íb hy jiného typu. Jsou top íb hy evolu n výhodn jší, postavené na laskavosti, vst ícnosti, solidární spolupráci, která nemá nic do in ní s bojem a uzurpováním sí moci.

A jakém up íb hu v íteví? (Rutger Bregman. Lidstvo. D jiný nad je. Argo 2022) KMP

Fašisté a ti druzí

(1. část)

Odmítám „nálepkování“. Pokládám za primitivní, urážlivé, ale hlavně nebezpečné dávat jakémukoli jevu generalizující označení, které by nevycházelo z jeho hlubší analýzy, zaměření na postižení a podklad, vnitřní povahu kontextu. Pouhé, „zaškatulkování“, vyhození navíc hodnotově a emočně, neslouží dalšímu poznání, nýbrž je jen úložítkem k tomu, aby daný jev byl buď obdivně veleben, nebo odsouzen a zavřen.

Snad nejvtíší „kariéru“ v uplynulém i tomto století udělala nálepka „**fašismus**“. V deskových analýzách tohoto fenoménu byly sepsány celé knihovny, jenže označení „fašista“ a „fašistický“ již dávno začalo žít ve veřejném prostoru vlastním životem a jeho konotace se natolik „rozedily“, že je nyní možné nalézt i v souvislostech velmi překvapivých. Ano, tušíte správně – mám na mysli nadužívání slova „fašismus“ ve slovníku sovětských ruských politických elit. Chceme-li porozumět, proč Putin v režimu stále hovoří o „fašistickém režimu“ na Ukrajině i nutnosti „denacifikovat Ukrajinu“, musíme se aspoň trochu vydat po stopách komunistického režimu v Rusku.

Po převzetí moci **bolševici** nepochybovali, že „Velký říjen“ je přelom, „**světová revoluce**“, tedy mohutného vzepětí světového proletariátu, jenž využije světové války k svržení kapitalistického systému. Již roku 1919 zakládá proto Lenin **Komunistickou internacionálu** jako „generální štáb světové revoluce“. „Poslední bitva vzplála“, dle jiných dospěl k definitivní konfrontaci dvou společenských systémů ...

I přes horlivou snahu tomuto „poslání“ vojensky, politicky i finančně napomoci, poválečná levicová euforie brzy opadla a Lenin byl nucen zavolat k **taktickému ústupu**. Na počátku dne nebyl vývoz revoluce, nýbrž **obrana** nového režimu v samotném Rusku. Zde jsou kořeny hesla „tídeň proti tídeň“, nenávislného oslovování kapitalistických států

– ale i nemilosrdné likvidace jakékoli opozice ve vlastních řadách!

„Světová revoluce“ však nikdy z horizontu komunistických plánů nezmizela; jen bylo třeba ji pečlivě naplánovat a připravit se na chvíli, kdy kapitalismus oslabí a jaká **vnitřní krize nebo nová válka**. Ve 20 letech vznikají komunistické strany jako (závislé a oddané) sekce Kominterny a připravují své plány na „den D“. Ano, od samého počátku ruští bolševici vytvářeli systém satelitů – zpočátku „jen“ stran, později celých států, které v „žulové jednotě“ skákaly tak, jak Kreml pískal.

Bolševiky podráždil nástup **Mussoliniho k moci roku 1922**. Zdániliv proto, že fašisté vystupovali krajně netolerantně a agresivně; ve skutečnosti však proto, že jednali hlásali bojovný antikomunismus, a jednali se obraceli svými návrhy a sliby na sociálně slabé vrstvy italské společnosti, které oslovovali do té doby socialisté a komunisté. Ve své zlobě vrhli se tedy do **ofenzívy**, při níž položili **rovňičku mezi fašistickým a liberálním demokratickým systémem**. Ještě na VI. sjezdu KS roku 1931 Rudolf Slánský prohlásil: „My musíme pořídit s tím, že dnes je mnohem větší fašistický teror než dříve, že je velká nezaměstnanost...“ Projev byl plně v intencích oficiálního názoru, hlášeného již od samého vzniku KS, že **československá republika je reakčním a protilidovým režimem**

Petr Nesvadba

Recept: Salát s jedlími červy

(larvy Potemníka mou něho)

Jedlí ervi p edstavují alternativu bílkovin obsažených vb žných zdrojích (hov zí, vep ové maso a dr bež) a nutno dodat, že to nejsou pouze larvy potemníka mou něho (*Tenebrio molitor*), ale i cvr cí, kte í se vsušené podob objevují na eském trhu. ervi i cvr cí eliminují zát ž proživotní prost edí zp sobenou chovem hospodá ských zví at ve velkém

Suroviny

polévková lžíce mo ské asy Wakame

1 ks. červená epa

1-2 ks. mrkev

1 menší salátová okurka

1-2 nakládané okurky

cherry raj átka

polévková lžíce: Ume- ocet

rukola + jiný salát

slune nicová, sezamová semena, loupaná

konopná semena

arašidy ve slupce

jedlí ervi sušení (nap. odf rmy Farmerio nebo Warm-up)

Nastrouháme mrkev, epu a okurku. Pom r volíme dle pot eby. Nastrouhanou zeleninu smícháme s nakrájenými cherry raj aty a salátem (m že to být hlávkový salát nebo mix salát). Takto p ípravenou zeleninu smícháme s edem namo enými mo skými asami Wakame. Wakame zalijeme p edem horkou vodou a necháme odstát cca 30 minut. P ebyte nou vodu slijeme. asy smícháme s ípravenou zeleninou, ímž vznikne salát. Salát zalijeme

1 2 lží kami Ume octu. P ídáme dle pot eby semena. Jemožné semena také lehce opřažit na pární. Na záv r celý salát posypeme sušenými ervy.

Dobrou chu .

Kristýna Malíšková Pilecká

ČESKOSLOVENSKÝ ČTRNÁCTIDENÍK - CZECHOSLOVAK BI-WEEKLY

satellite 1-416

Published by ABE, P. O. Box 176, Station „E“, Toronto, Ontario, Canada M6H 4E2
www.satellite1-416.com nebo www.zpravy.org

Upozornění: Uveřejněné články nemusí vždy vyjadřovat stanovisko redakce SD

Vydává: Sbor Českobratrské církve evangelické, Praha 10 - Vršovice, Tulská 1

Adresa redakce tamtéž. Tel.: 272 734 010, Sb.mobil: 776 123 320, e-mail: vrsovice@evangnet.cz,

http://vrsovice.evangnet.cz; f/cce.vrsovice; ČCE Praha 10 - Vršovice

Č.ú.: Česká spořitelna 280963329/0800, variabilní symbol: 10+osobní číslo

Návrh obálky: T. Vokatý; Korektury: Z. Beyer; Odpovědný redaktor: M. Opočenský, K. Malíšková Pilecká

Náklady na jeden výtisk: 11,50 Kč, poštovné 13,80 Kč

